

Posloupnosti a finanční matematika

Podzim 2025

12 V aritmetické posloupnosti $(a_n)_{n=1}^{\infty}$ platí: $a_3 + a_5 = 0$, $a_1 = 9$

Vypočtete

12.1 čtvrtý člen a_4 posloupnosti,

12.2 součet prvních pěti členů posloupnosti.

Výsledek: 12.1 $a_4 = 0$, 1 bod; 12.2 $s_5 = 15$, 1 bod

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 15

Lenka nakoupila dluhopis za cenu 200 tisíc korun.

Po uplynutí doby splatnosti dluhopisu Lenka obdržela 234 tisíc korun, což byla nákupní cena dluhopisu navýšená o úrok zdaněný 15% daní z příjmu.

15 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (15.1–15.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

15.1 Lenka obdržela částku o 17 % vyšší, než byla nákupní cena dluhopisu.

15.2 Daň z úroku z Lenčina dluhopisu činila 6 000 korun.

15.3 Úrok z dluhopisu byl před zdaněním o 15 % vyšší než po zdanění.

Výsledek: A A N, max. 3 body

Jaro 2025

13 V nekonečné geometrické posloupnosti $(a_n)_{n=1}^{\infty}$ platí:

$$a_3 = 5, \frac{a_4}{a_2} = 9$$

13.1 Vypočítejte pátý člen a_5 posloupnosti.

13.2 Určete, kolikrát větší je součet členů $a_5 + a_6$ než součet členů $a_1 + a_2$.

Výsledek: 13.1 $a_5 = 45$; 13.2 81krát, max. 2 body

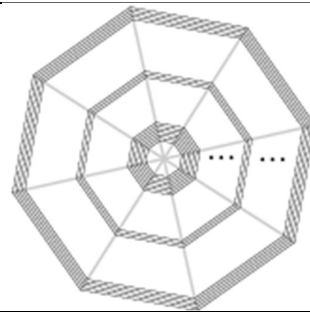
VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 22

V husté dekorační pavučině jsou na drátěné konstrukci napnutá vlákna. Každé vlákno je napnuto kolem dokola a připevněno ke všem drátům konstrukce.

Nejkratší vlákno je nejbližší středu a jeho délka je 24 cm.

Každé další vlákno je o 4 mm delší než předchozí.

Poslední vlákno napnuté po obvodu pavučiny má délku 2 m.

22 **Kolik vláken je celkem použito v dekorační pavučině?**

- A) méně než 450 vláken
- B) 450 vláken
- C) 500 vláken
- D) 550 vláken
- E) více než 550 vláken

Výsledek: A, 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 23

Růst počtu bakterií byl za stálých podmínek exponenciální.

Za každých 24 hodin vzrostl počet bakterií 64krát.

23 **Za jak dlouho vzrostl počet bakterií 4krát?**

- A) za 1,5 hodiny
- B) za 4 hodiny
- C) za 6 hodin
- D) za 8 hodin
- E) za jinou dobu

Výsledek: D, 2 body

Podzim 2024

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 11

Nová sociální síť měla na konci prvního měsíce svého fungování 6 000 uživatelů. Každý další měsíc se počet uživatelů této sociální sítě zvýšil o polovinu oproti předchozímu měsíci.

11 Jaký byl počet uživatelů na konci 4. měsíce fungování této sociální sítě?

Výsledek: Počet uživatelů na konci 4. měsíce fungování této sociální sítě byl 20 250. 2 body

15 Pro $n \in \mathbb{N}$ je dána posloupnost vzorcem pro n -tý člen:

$$a_n = \frac{82 - 6n}{5}$$

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (15.1–15.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

15.1 První tři členy dané posloupnosti jsou $a_1 = 15,2$; $a_2 = 14$; $a_3 = 12,8$

15.2 Pro danou posloupnost platí $a_{n+10} - a_n = 12$

15.3 Součet prvních 25 členů dané posloupnosti je 20 ($s_{25} = 20$)

Výsledek: A N A, max. 3 body

Jaro 2024

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

Prodejce mobil zlevnil o 30 %, poté se začal mobil prodávat lépe. Prodejce zareagoval tak, že ho postupně dvakrát zdražil. První zdražení bylo o 20 % ze zlevněné ceny a pak ještě o 10 % z ceny po prvním zdražení. Výsledná cena po všech změnách je 11 088 Kč.

2 Vypočtete původní cenu mobilu.

Výsledek: 12 000 Kč, 2 body

15 V geometrické posloupnosti $(a_n)_{n=1}^{\infty}$ je znám její pátý člen $a_5 = 4$ a desátý člen $a_{10} = 972$.

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (15.1–15.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

15.1 Kvocient posloupnosti je roven 2.

15.2 Součet prvních tří členů posloupnosti je $\frac{52}{81}$.

15.3 Pro danou posloupnost platí $a_8 - a_5 = 27$.

Výsledek: N A N, max. 3 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 25

Je dána konečná posloupnost krychlí. První krychle má délku hrany $a_1 = 6\text{ cm}$. Hrana každé další krychle je o 2 cm delší než hrana předchozí krychle.

25 Ke každé podúloze (25.1–25.2) přiřaďte správný výsledek (A–F).

25.1 Kolikátá krychle bude mít hranu o délce 68 cm?

25.2 Kolikrát je objem 24. krychle větší než objem 11. krychle?

A) 32 B) 31 C) 8 D) 4 E) 2

Výsledek: A, C, max. 4 body

Podzim 2023

9 V rostoucí aritmetické posloupnosti $(a_n)_{n=1}^{\infty}$ je pátý člen $a_5 = 0$.

Vypočítejte, kolikrát je dvacátý člen a_{20} větší než desátý a_{10} .

Výsledek: třikrát větší, 1 bod

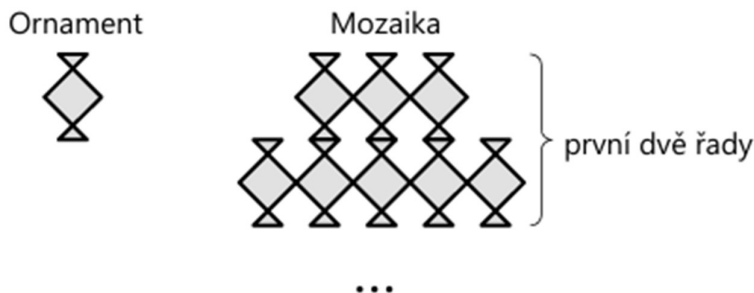
VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 21

Mozaika je tvořena řadami stejných ornamentů.

První řada mozaiky obsahuje 3 ornamenty.

Každá další řada obsahuje o 2 ornamenty více než předchozí řada.

Poslední řada mozaiky obsahuje 99krát více ornamentů než první řada.

21 Kolik ornamentů obsahuje celá mozaika?

- A) 15 000 B) 22 200 C) 29 700 D) 30 000 E) jiný počet

Výsledek: B, 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 22

První dva členy aritmetické posloupnosti jsou zároveň prvními dvěma členy geometrické posloupnosti. Přitom první člen je o 8 menší než druhý a druhý člen je pětikrát větší než první.

22 Kolikátý člen aritmetické posloupnosti je roven třetímu členu geometrické posloupnosti?

- A) žádný člen B) pátý člen C) šestý člen D) sedmý člen E) osmý člen

Výsledek: D, 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 23

Ve městě se postupně ruší poštovní schránky a nové se nezřizují.

Počet poštovních schránek na konci každého kalendářního roku je vždy nižší alespoň o 12 %, ale nejvýše o 14 % počtu poštovních schránek, které byly ve městě na počátku téhož roku.

Na konci roku 2021 (tj. na počátku roku 2022) bylo ve městě 38 poštovních schránek.

23 Kolik poštovních schránek se ve městě zrušilo během dvouletého období 2021 až 2022?

- A) Nelze jednoznačně určit B) právě 9 C) právě 10 D) právě 11 E) právě 12

Výsledek: D, 2 body

Jaro 2023

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 25

Dvě různé mozaiky jsou sestaveny z několika řad shodných šestiúhelníků.

- 25.1 První mozaika obsahuje 10 řad. Nejvíce šestiúhelníků je v horní řadě.
V každé další řadě je o polovinu méně šestiúhelníků než v řadě nad ní.
Ve třetí řadě zdola je 36 šestiúhelníků.
- 25.2 Druhá mozaika obsahuje lichý počet řad. Nejvíce šestiúhelníků je v horní řadě.
V každé další řadě je o 15 šestiúhelníků méně než v řadě nad ní.
Nejméně šestiúhelníků je tedy ve spodní řadě.
V prostřední řadě je 260 šestiúhelníků a ve spodní řadě 140 šestiúhelníků.

25 Ke každé otázce (25.1–25.2) přiřaďte správnou odpověď (A–F).

- 25.1 Kolik šestiúhelníků je v horní řadě první mozaiky?
25.2 Kolik šestiúhelníků dohromady obsahuje druhá mozaika?

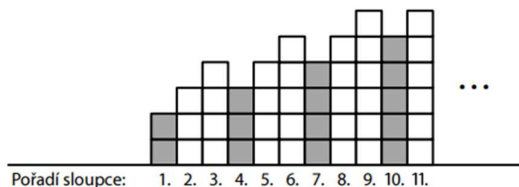
A) méně než 4 000 B) 4 096 C) 4 420 D) 4 608 E) 4 680 F) více než 4 700

Výsledek: D, C, max. 4 body

Podzim 2022

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 9

Obrazec obsahuje 1000 sloupců vytvořených ze stejně velkých čtverců. Pravidelně se v něm střídají jeden tmavý sloupec a dva bílé. Poslední sloupec je tmavý. První sloupec je vytvořen ze 2 tmavých čtverců, další dva sloupce jsou ze 3 a 4 bílých čtverců. Každá další trojice sloupců pak začíná tmavým sloupcem, který obsahuje o 1 čtverec méně než předchozí sloupec. Následují dva bílé sloupce, každý o 1 čtverec vyšší než předchozí.

9 Určete,

9.1 kolik čtverců obsahuje poslední sloupec obrazce,

9.2 kolik **tmavých** čtverců obsahuje celý obrazec.

Výsledek: 9.1 Počet čtverců v posledním (tmavém) sloupci: **335**,

9.2 Počet všech tmavých čtverců v obrazci: **56 279**, max. 2 body

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 15.1–15.3

15.1 Boty byly v únoru o 50 % levnější než v lednu a v březnu se jejich cena zvýšila na 150 % únorové ceny.

15.2 Původní cena jablek se snížila nejprve o 20 % a poté o 25 % již snížené ceny.

15.3 Obchodník prodal 40 % švestek za plnou cenu a zbývajících švestky s 25% slevou.

15 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (15.1–15.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N)

15.1 Ceny bot v lednu a březnu byly stejné.

15.2 Po obou slevách tvořila cena jablek 60 % původní ceny.

15.3 Obchodník utržil za švestky tolik, jako by je všechny prodal s 15% slevou.

Výsledek: N A A, max. 3 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 20

V posloupnosti $(a_n)_{n=1}^{\infty}$ pro každé $n \in N$ platí $a_n = 7$.

V posloupnosti $(b_n)_{n=1}^{\infty}$ je první člen $b_1 = -8$ a pro každé $n \in N$ platí $b_{n+1} = b_n + 3$.

20 O kolik se liší součet prvních 10 členů posloupnosti $(a_n)_{n=1}^{\infty}$

a součet prvních 10 členů posloupnosti $(b_n)_{n=1}^{\infty}$

A) o 6 B) o 12 C) o 15 D) o 18 E) o jiný počet

Výsledek: C, 2 body

Jaro 2022

12 V aritmetické posloupnosti s diferencí $d = 15$ je šedesátý člen $a_{60} = 340$.

Určete

12.1 první člen a_1 ,

12.2 pořadí k nejmenšího kladného členu posloupnosti ($a_k > 0$).

Výsledek: 12.1 $a_1 = -545$, 12.2 $k = 38$, max. 2 body.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 13

Robůtek se pohybuje po spirále. Nejkratší dobu stráví na prvním oblouku spirály. Časy strávené na dalších obloucích se postupně prodlužují. Rozdíl časů strávených na kterýchkoli dvou po sobě jdoucích obloucích je konstantní. První dva oblouky překoná robůtek za 32 sekund, samotný čtvrtý oblouk také za 32 sekund.

13 Vypočtete čas, který robůtek stráví na pátém oblouku.

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: Na pátém oblouku spirály stráví robůtek 38,4 sekundy, max. 2 body.

24 V geometrické posloupnosti je třetí člen $a_3 = 2$ a čtvrtý člen je o 3 menší než třetí člen.

Jaký je součet prvních tří členů uvedené geometrické posloupnosti ($a_1 + a_2 + a_3$)?

A) -3 B) 6 C) 15 D) 26 E) jiný součet

Výsledek: B, 2 body.

Podzim 2021

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 10

Pan Kraus vložil do fondu počáteční kapitál. Vždy po uplynutí úrokovacího období v délce jednoho roku se aktuální kapitál pana Krause zvýšil o 5 %. Za 6 let tak byl jeho kapitál ve fondu celkem o 68 019 korun vyšší než počáteční kapitál.

10 Vypočtete hodnotu počátečního kapitálu pana Krause. Výsledek zaokrouhlete na celé koruny.

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

Výsledek: Počáteční kapitál pana Krause činil 200 000 korun, max. 2 body.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 20

Vytváříme dvě posloupnosti $(a_n)_{n=1}^{\infty}$ a $(b_n)_{n=1}^{\infty}$.

První člen je v obou posloupnostech stejný: $a_1 = b_1 = 24$.

V posloupnosti $(a_n)_{n=1}^{\infty}$ je druhý a každý další člen větší než předchozí člen vždy o 50 % **prvního** členu.

V posloupnosti $(b_n)_{n=1}^{\infty}$ je druhý a každý další člen větší než předchozí člen vždy o 50 % **předchozího** členu.

20 Kolikrát větší je člen b_{33} než člen a_{33} ? (Výsledek je zaokrouhlen na jednotky.)

A) 25 379krát

B) 36 981krát

C) 258 864krát

D) 383 502krát

E) Obě čísla jsou stejná.

Výsledek: A, 2 body.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 21

Ota Rozmařilý v období trvající 100 dní utrácel následujícím způsobem:

Za první den utratil celkem 10 000 korun. Každý 5. den neutratil nic. Ve všech ostatních dnech utratil za den vždy o 100 korun méně než za den, kdy utrácel naposledy.

(Např. 3. den utratil 9 800 korun, 4. den 9 700 korun, 5. den 0 korun a 6. den 9 600 korun.).

21 Kolik korun utratil Ota Rozmařilý během 100 dní?

A) 484 000 korun

B) 560 000 korun

C) 692 000 korun

D) 2 240 000 korun

E) jiný počet korun

Výsledek: A, 2 body.

Mimořádný termín červenec 2021

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 13

V kocourkovské firmě má na počátku každý pracovník stejnou základní hodinovou mzdu. Ke zvýšení hodinové mzdy může dojít během kariéry nejvýše 4krát. Po každém zvýšení je poměr zvýšené mzdy ku předchozí mzdě 3:2. Pan Kočka má po dvojím zvýšení hodinovou mzdu o 200 korun vyšší než na počátku.

13 Vypočtete, kolik korun činí v kocourkovské firmě

13.1 základní hodinová mzda,

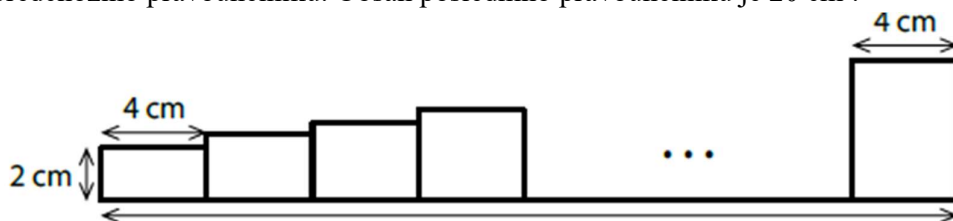
13.2 nejvyšší možná hodinová mzda.

Výsledek: 13.1 160 korun, 13.2 810 korun, max. 2 body.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 14

Rovinný obrazec se skládá z pravoúhelníků (obdélníků a jednoho čtverce).

První pravoúhelník je obdélník s rozměry 4 cm a 2 cm. První rozměr (4 cm) je stejný i u všech následujících pravoúhelníků, druhý rozměr (délka svislé strany) je u každého dalšího pravoúhelníku o 0,2 cm větší než u předchozího pravoúhelníku. Obsah posledního pravoúhelníku je 20 cm².

14 Vypočtete

14.1 pořadí pravoúhelníku, který je čtverec,

14.2 v cm délku x celého obrazce,

14.3 v cm² obsah celého obrazce.

V záznamovém archu uveďte ve všech částech úlohy celý postup řešení.

Výsledek: 14.1 11. pravoúhelník 1 bod, 14.2 $x = 64$ cm 1 bod, 14.3 224 cm² 1 bod.

Jaro 2021

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 21

V rizikové oblasti se počty nově nakažených osob evidují denně vždy v 18 hodin. V poslední době pozorujeme exponenciální růst šíření nákazy a zatím se nepředpokládá změna tohoto trendu. Tedy denní počty nově nakažených osob odpovídají po sobě jdoucím členům geometrické posloupnosti zaokrouhleným na celá čísla. V sobotu (tj. před 2 dny) bylo evidováno 729 nově nakažených osob, v pondělí (tj. dnes) 810 osob a v pátek tohoto týdne (tj. ode dneška za 4 dny) lze očekávat n nově nakažených osob.

21 Ve kterém intervalu leží n ?

- A) (810; 980) B) (980; 1 030) C) (1 030; 1 080) D) (1 080; 1 230) E) (1 230; 2 460)

Výsledek: B, 2 body.

22 V aritmetické posloupnosti $(a_n)_{n=1}^{\infty}$ platí:

$$a_3 = 8$$

$$a_5 = a_3 + a_4$$

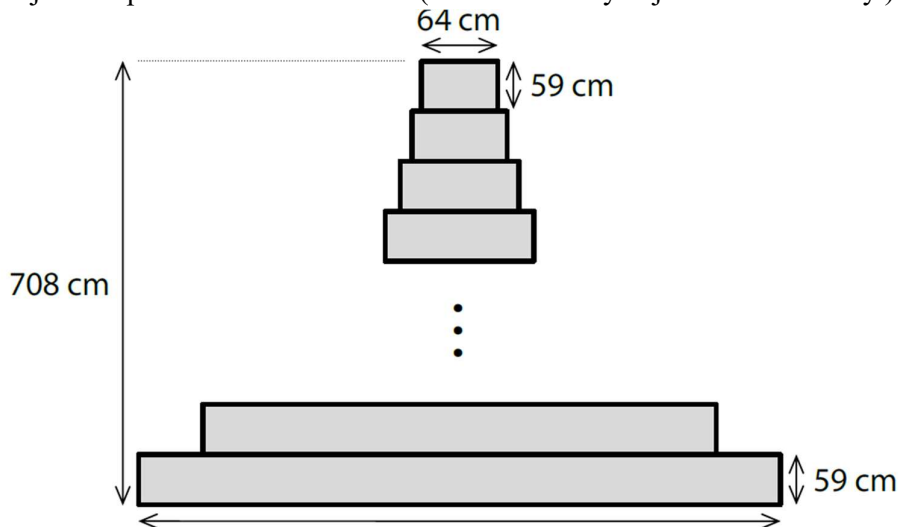
Které z následujících tvrzení je nepravdivé?

- A) $a_1 + a_2 + a_3 = 0$
B) $a_2 + a_3 = 8$
C) $a_1 + a_3 = a_2$
D) $a_2 + a_4 = a_3$
E) $a_2 + a_3 + a_4 = a_5$

Výsledek: D, 2 body.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 23

Na zeď haly je promítnut obrazec vysoký 708 cm. Obrazec je složen z obdélníků, první obdélník shora má výšku 59 cm a šířku 64 cm. Každý další obdélník má rovněž výšku 59 cm, ale šířku má vždy o čtvrtinu větší, než je šířka předchozího obdélníku. (Mezi obdélníky nejsou žádné mezery.)

23 Jaká je šířka s posledního obdélníku? Výsledek je zaokrouhlen na celé cm.

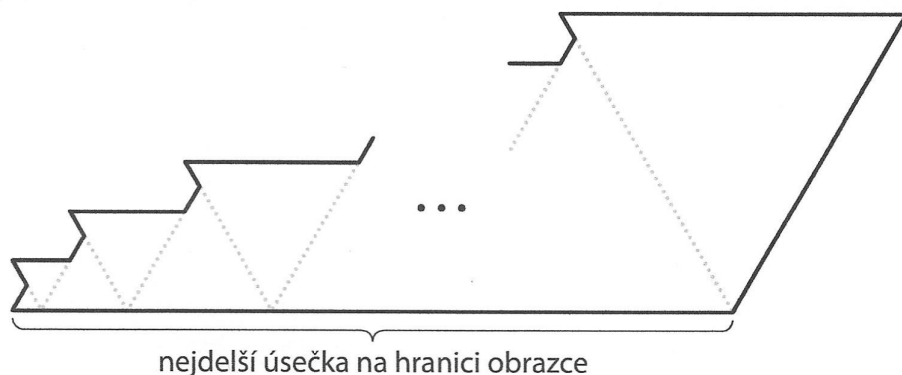
- A) 745 cm
B) 768 cm
C) 809 cm
D) 931 cm
E) jiná šířka

Výsledek: A, 2 body.

Podzim 2020

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 12

Zakreslený obrazec se skládá z 50 rovnostranných trojúhelníků. První z těchto trojúhelníků má stranu délky 1 cm. Každý další trojúhelník má stranu o 1 cm delší než předchozí trojúhelník.

Nejdelší úsečka na hranici obrazce se skládá z vodorovných stran všech trojúhelníků s lichým pořadím (1., 3., 5. atd.). Každý trojúhelník se sudým pořadím má na této úsečce jeden vrchol.

12 Vypočtěte v cm

12.1 délku nejdelší úsečky na hranici obrazce,

12.2 obvod obrazce.

Výsledek: **12.1** 625 cm 1 bod, **12.2** 1375 cm 1 bod

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 13

V Kocourkově si klient založil účet a vložil na něj 2 000 zlatáků. Po uplynutí každého roku se aktuální částka na jeho účtu mávnutím proutku zvětší o polovinu. Klient na účet žádné další peníze nekládá, ani je z účtu nevybírá.

13 Vypočtěte,

13.1 kolik zlatáků bude mít klient na účtu po dvou letech od jeho založení,

13.2 po kolika letech od založení účtu bude mít klient poprvé na účtu přes 1 milion zlatáků.

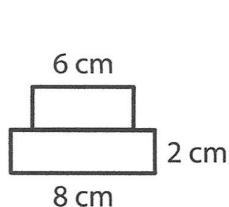
Výsledek: **13.1** 4 500 zlatáků 1 bod; **13.2** po 16 letech 1 bod

Jaro 2020

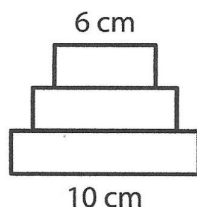
VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 15

Zobrazené pyramidy jsou rovinné obrazce složené z obdélníků, které představují jednotlivá patra pyramidy. Každé patro je 2 cm vysoké. Horní patro má vždy šířku 6 cm. Každé další patro je vždy o 2 cm širší než patro bezprostředně nad ním.

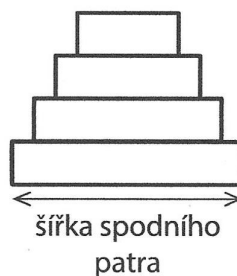
Pyramida se 2 patry

Pyramida se 3 patry

Pyramida se 4 patry

15 Vypočtěte

15.1 v cm šířku spodního patra pyramidy, která má 200 pater,

15.2 v cm^2 obsah pyramidy, která má 200 pater.

V záznamovém archu uveďte v obou částech úlohy celý **postup řešení**.

Výsledek: 15.1 404 cm 1 bod; 15.2 82 000 cm^2 max. 2 body

16 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (16.1–16.4), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

16.1 Čísla $\frac{1}{20}; \frac{1}{10}; \frac{1}{5}; \frac{2}{5}; \frac{4}{5}; \frac{8}{5}$ tvoří šest po sobě jdoucích členů **geometrické** posloupnosti.

16.2 Čísla 1; 3; 6; 10; 15; 21 tvoří šest po sobě jdoucích členů **aritmetické** posloupnosti.

16.3 Čísla 1; -2; 4; -8; 16; -32 tvoří šest po sobě jdoucích členů **geometrické** posloupnosti.

16.4 Čísla $\frac{1}{20}; \frac{1}{40}; 0; -\frac{1}{40}; -\frac{1}{20}; -\frac{3}{40}$ tvoří šest po sobě jdoucích členů **aritmetické** posloupnosti.

Výsledek: A N A A, max. 2 body

Podzim 2019

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

V geometrické posloupnosti s prvním členem $a_1 = 1,4$ platí, že součin prvního a druhého členu je stejný jako součet obou těchto členů.

14 Vypočtete

14.1 kvocient této posloupnosti,

14.2 třetí člen této posloupnosti

V záznamovém archu uveďte v obou částech úlohy celý postup řešení.

Výsledek: 14.1 $q = 2,5$ a postup řešení, 14.2 $a_3 = 8,75$ a postup řešení, max. 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 23

Klient si v Kocourkově sjednal na tři roky cestovní pojištění, za něž měl platit 100 korun měsíčně. Za bezeškodní průběh pojištění mu pojišťovna každý měsíc poskytla slevu ve výši 2 korun z ceny, kterou platil předchozí měsíc. Tedy druhý měsíc zaplatil 98 korun, třetí měsíc 96 korun atd. Klient neměl žádnou pojistnou událost (škodu) během celé doby pojištění.

23 Kolik korun celkem zaplatil klient za tříleté cestovní pojištění?

A) méně než 2 304 korun B) 2 304 korun C) 2 322 korun D) 2 340 korun E) více než 2 340 korun

Výsledek: D, 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24

Banka u hypotečních úvěrů používá složené úročení s ročním úrokovacím obdobím a připisováním úroků na konci roku. Banka poskytla klientovi na počátku roku hypoteční úvěr, který klient začal splácet až po uplynutí tří let. Za tuto dobu úroky navýšily dlužnou částku o 9,3 %.

24 Jaká je roční úroková míra hypotečního úvěru? Výsledek je zaokrouhlen na desetiny procenta.

A) menší než 2,9 % B) 2,9 % C) 3,0 % D) 3,1 % E) větší než 3,1 %

Výsledek: C, 2 body

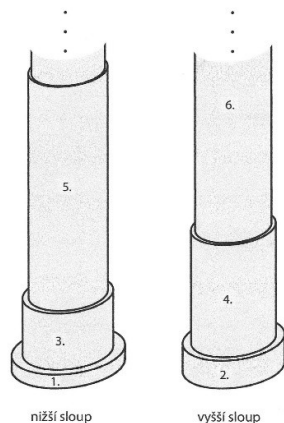
Jaro 2019

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 9

V Kocourkově navrhli nereálný plán stavby dvou sloupů sahajících do nebe. Na stavbu se má použít celkem 20 válců. Jednotlivé válce jsou podle výšky označeny pořadovými čísly od 1 do 20.

Nejnižší je 1. válec s výškou 1 m, 2. válec má výšku 2 m a rovněž každý další válec je dvakrát vyšší než válec s pořadovým číslem o 1 nižším. (Tedy 3. válec má výšku 4 m, 4. válec 8 m atd.)

Nižší sloup bude postaven ze všech válců označených lichými pořadovými čísly od 1 do 19, vyšší sloup ze všech válců označených sudými pořadovými čísly od 2 do 20.

9 Určete v metrech

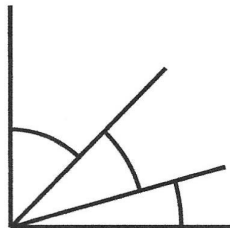
9.1 výšku 20. válce

9.2 výšku nižšího sloupu

Výsledky: 9.1 524 288 m 1 bod, 9.2 349 525 m, 1 bod

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 10

Pravý úhel je rozdělen na tři úhly, jejichž velikosti tvoří tři po sobě jdoucí členy aritmetické posloupnosti. Nejmenší z těchto tří úhlů má velikost 11° .

10 Určete ve stupních velikost největšího z těchto tří úhlů.

Výsledek: 49° , 1 bod

22 V geometrické posloupnosti platí?

$$a_2 = \sqrt[3]{3}, a_3 = -\sqrt[3]{9}.$$

Jaká je hodnota součtu $a_1 + a_4$?

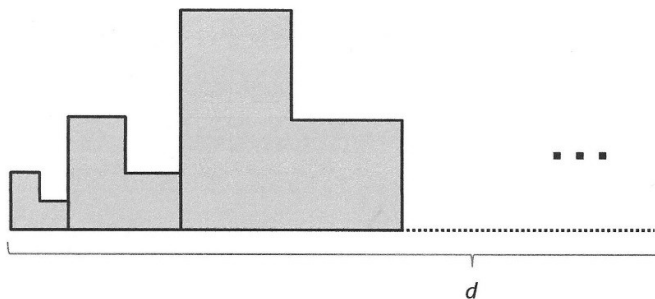
A) 2 B) 1 C) 0 D) -1 E) jiná hodnota

Výsledek: A, 2 body

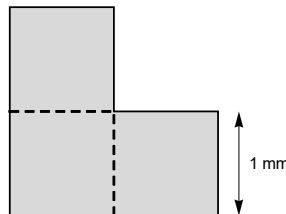
Podzim 2018

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 8

Obrazec je vytvořen z 9 dlaždic ve tvaru písmene „L“. Dlaždice jsou umístěny těsně vedle sebe a postupně se zvětšují. Rozměry každých dvou sousedních dlaždic jsou v poměru 1 : 2. Délku celého obrazce vytvořeného z 9 dlaždic označme d .

Každou dlaždici lze rozdělit na tři shodné čtverce. První dlaždice je nejmenší. Její obsah je 3 mm^2 .

8 V obrazci vytvořeném z 9 dlaždic určete

8.1 obsah plochy **páté** nejmenší dlaždice (v mm^2)

8.2 délku d **celého** obrazce (v mm)

V **záznamovém archu** uveďte v obou částech úlohy celý **postup řešení**.

Výsledky: 8.1 768 mm^2 a postup řešení, 8.2 $1\,022 \text{ mm}$ a postup řešení, max. 3 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 22

V aritmetické posloupnosti s prvním členem $a_1 = 2$ platí, že dvojnásobek součtu druhého a třetího členu této posloupnosti je roven trojnásobku čtvrtého členu této posloupnosti.

22 Do kterého intervalu patří difference této posloupnosti?

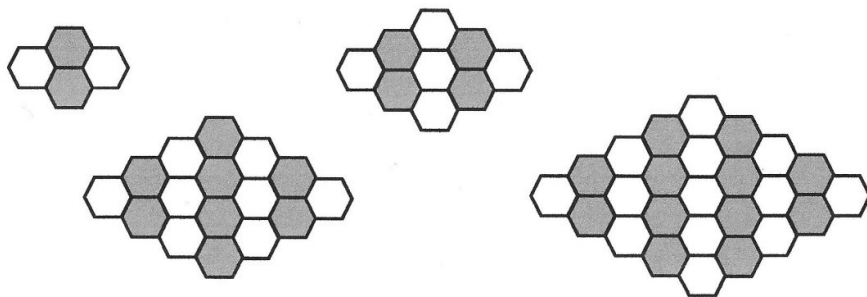
- A) $\langle -1,5; -0,5 \rangle$ B) $\langle -0,5; 0,5 \rangle$ C) $\langle 0,5; 1,5 \rangle$ D) $\langle 1,5; 2,5 \rangle$ E) Taková posloupnost neexistuje

Výsledek: C, 2 body

Jaro 2018

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 9

Obrázce jsou tvořeny bílými a tmavými šestiúhelníky uspořádanými do sloupců. Počet šestiúhelníků ve sloupcích se postupně zvětšuje, a to od levého, resp. pravého okraje obrazce směrem ke středu. Každý obrazec vždy začíná a končí sloupcem s jediným bílým šestiúhelníkem.

9 V jednom z dalších obrázků je v **nejdelším** sloupci **59** šestiúhelníků (nad sebou).

9.1 Určete v tomto obrazci počet všech **tmavých** sloupců.

9.2 Určete v tomto obrazci počet všech **bílých** šestiúhelníků.

Výsledky: 9.1 58 1 bod, 9.2 1741 1 bod

26 Přiřaďte ke každé úloze (26.1 – 26.3) odpovídající výsledek (A – E).

26.1 Petr má 270 korun, což je o polovinu více, než má Karel. **Kolik korun mají oba chlapci dohromady?**

26.2 Vklad 50 500 korun je uložen na 2 roky. Roční úroková sazba je 0,5 %, úroky se zdaňují 15 % a připisují se na účet vždy na konci roku. **Kolik korun přibude ke vkladu za 2 roky?** (Výsledek je zaokrouhlen na celé číslo.)

26.3 Stará poštovní známka během posledního roku dvakrát zvýšila svou cenu, a to vždy o 25 % z předchozí ceny. Nyní ji lze koupit za 750 korun. **Jakou cenu měla před rokem?**

A) méně než 400 korun B) 430 korun C) 450 korun D) 480 korun E) jiný počet korun

Výsledek: CBD, max. 3 body

Podzim 2017

25 Přiřaďte ke každé posloupnosti (25.1 – 25.4) její druhý člen a_2 (A – F).

25.1 Aritmetická posloupnost $a_1 = \frac{21}{2}$; $a_6 = -7$ 25.2 Aritmetická posloupnost $a_1 = 12$; $s_4 = 0$

25.3 Geometrická posloupnost $a_1 = 8$; $a_4 = -1$ 25.4 Geometrická posloupnost $q = -\frac{1}{2}$; $s_3 = -12$

A) $a_2 = 4$ B) $a_2 = 5$ C) $a_2 = 6$ D) $a_2 = 7$ E) $a_2 = 8$ F) jiná hodnota a_2

Výsledek: D A F E, max. 4 body

26

26.1 Na pozemku o rozloze $0,16 \text{ km}^2$ je vytyčena čtvercová zahrada s délkou strany $0,2 \text{ km}$.

Kolik procent plochy pozemku čtvercová zahrada zabírá?

A) méně než 20%, B) 20%, C) 25%, D) 36%, E) více než 36%

26.2 Stroj ztrácí každoročně 40% ceny z předešlého roku.

Na kolik procent současné ceny se sníží cena stroje za 2 roky?

A) ne méně než 20%, B) na 20%, C) na 25%, D) na 36%, E) na více než 36%

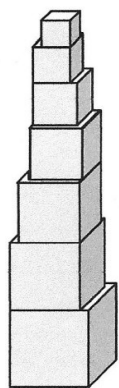
26.3 Svetr byl před Vánocemi zdražen o 25%. V lednu byl zdražený svetr zlevněn opět na cenu, kterou měl před zdražením.

O kolik procent byla v lednu snížena cena zdraženého svetru?

A) o méně než 20%, B) o 20%, C) o 25%, D) o 36%, E) o více než 36%

Výsledek: C D B, max. 3 body

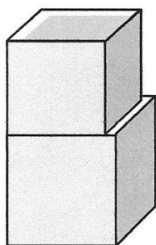
VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOHÁM 6 - 7

V Kocourkově postavili televizní věž ze samých krychlí.

Dole je největší krychle s délkou hrany 6 m a každá následující krychle má hranu o 5 cm kratší. Hrana nejmenší krychle měří 3,5 m.

Každé dvě sousední krychle mají jeden společný vrchol. Při pohledu shora žádná z krychlí nepřechází přes níže položenou krychli.

6 Vypočtete výšku televizní věže. Výsledek uveďte v metrech a nezaokrouhľujte.

7 Vypočtete v m^2 obsah všech nezakrytých vodorovných ploch televizní věže (včetně horní stěny nejmenší krychle).

Výsledek: 6 242,25 m, max. 2 body, 7 36 m^2 1 bod

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 11

Obchod při výprodeji snížil původní cenu zboží o 40%. Navíc svým věrným zákazníkům rozeslal SMS zprávu s nabídkou další 15% slevy z ceny již zlevněného zboží.

11 Vypočtete, o kolik procent se původní cena zboží snížila věrným zákazníkům, kteří využili i slevu nabízenou v SMS zprávě.

Výsledek: o 49%, max. 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 18

Čtveřice a_1, a_2, a_3, a_4 představuje čtyři po sobě jdoucí členy **aritmetické** posloupnosti. Platí $a_1 = 1$; $a_4 = -8$.

Čtveřice g_1, g_2, g_3, g_4 představuje čtyři po sobě jdoucí členy **geometrické** posloupnosti. Platí $g_1 = 1$; $g_4 = -8$.

18 Které z následujících tvrzení je nepravdivé?

A) $g_1 > g_2$ B) $g_3 > g_4$ C) $a_2 = g_2$ D) $a_3 = g_3$ E) $a_1 > a_2 > a_3 > a_4$

Výsledek: D, 2 body

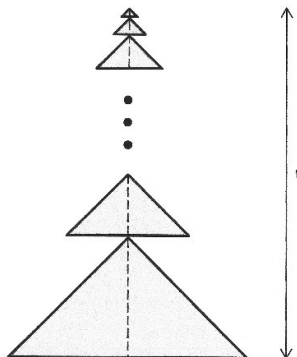
Podzim 2016

1 Počáteční cena akcie nejprve klesla o 20 % a pak tato nová cena vzrostla o 20 %. Výsledná cena akcie je 1 296 Kč. **Vypočtete počáteční cenu akcie.**

Výsledek: 1 350 Kč, 1 bod

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOHÁM 12 - 13

Fiktivní obrazec je sestaven z podobných rovnoramenných trojúhelníků. Sousední trojúhelníky mají vždy jeden společný bod a jejich výšky na základnu leží na téže přímce. Nejmenší trojúhelník má délku základny 2 cm a velikost výšky na základnu 1 cm. Každý další trojúhelník má uvedené rozměry dvakrát větší než předchozí trojúhelník.

12 Obrazec obsahuje 6 trojúhelníků.

Vypočtete v cm² obsah největšího trojúhelníku.

13 Obrazec obsahuje 18 trojúhelníků.

Vypočtete v cm výšku v celého obrazce.

Výsledky: 12: 1 024 cm² 1 bod, 13: 262 143 cm 1 bod

24 Je dáno pět po sobě jdoucích členů aritmetické posloupnosti:

4, x , y , z , - 8

Která hodnota vyjadřuje součet $x + y + z$?

A) - 2 B) - 3 C) - 4 D) - 6 E) žádná z uvedených

Výsledek: D, 2 body

Jaro 2016

19 V aritmetické posloupnosti platí: $a_n = \frac{5-10n}{0,4}$, kde $n \in N$.

Jaká je difference posloupnosti?

A) 12,5 B) 5 C) – 5 D) – 12,5 E) – 25

Výsledek: E, 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 20

Kocourkovští chtěli prodat stroj za 200 000 Kč, ale za tuto cenu ho nikdo nekoupil. Proto pevně stanovili počet procent, o který se každodenně sníží prodejní cena stroje z předchozího dne. Po čtvrtém snížení, kdy cena klesla na 81 920 Kč, stroj konečně prodali.

20 O kolik korun se cena snížila poprvé?

A) o méně než 30 000 Kč B) o 30 000 Kč C) o 35 000 Kč D) o 40 000 Kč E) o více než 40 000 Kč

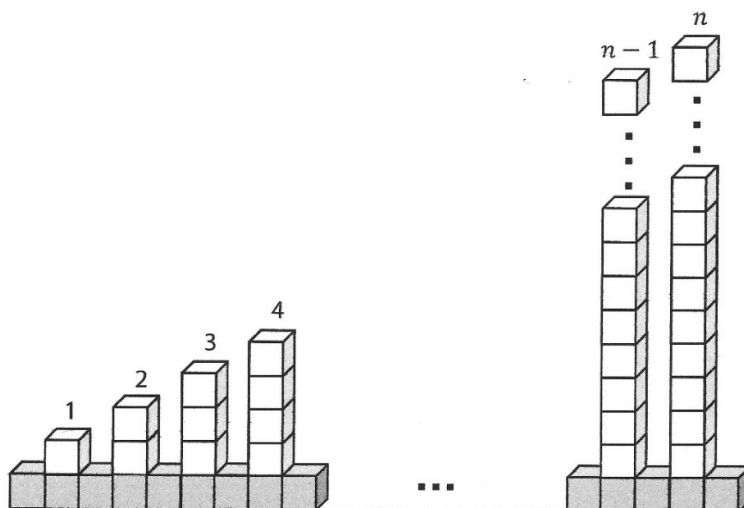
Výsledek: D, 2 body

Podzim 2015

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOHÁM 6 - 7

Kocourkovští postavili plot ze stejně velkých tmavých a světlých krychlí. Ve spodní řadě plotu umístili tmavé krychle těsně vedle sebe. Na každé druhé tmavé krychli pak postavili sloupek ze světlých krychlí. Nejnižší je první sloupek s jednou světlou krychlí. Každý následující sloupek je vždy o jednu krychli vyšší.

Nejvyšší sloupek tvoří n světlých krychlí. Plot je zakončen tmavou krychlí za nejvyšším sloupkem.

6 Vyjádřete počet tmavých krychlí v závislosti na veličině n , kde $n \in \mathbb{N}$.

7 Určete počet všech krychlí (tmavých i světlých) použitých na stavbu plotu pro $n = 99$.

Výsledek: 6: $2n + 1$, 1 bod, 7: 5 149, 1 bod

19 V geometrické posloupnosti platí: $q = -2$, $a_1 + a_2 + a_3 + a_4 + a_5 = 15,4$

Do kterého z níže uvedených intervalů patří první člen a_1 posloupnosti?

A) $\langle -8; 0 \rangle$ B) $(0; 2)$ C) $(2; 4)$ D) $(4; 8)$ E) do žádného z uvedených

Výsledek: B, 2 body

Jaro 2015

23 V geometrické posloupnosti s kladnými členy platí:

$$a_2 = \frac{81}{2}; \quad a_4 = \frac{1}{2}$$

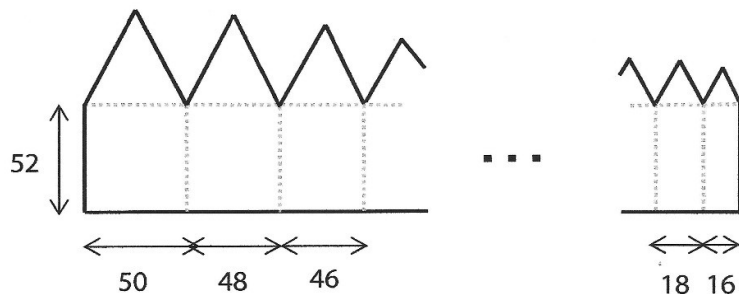
Do kterého z uvedených intervalů patří třetí člen a_3 posloupnosti?

- A) $\langle 1; 4 \rangle$ B) $\langle 4; 8 \rangle$ C) $\langle 8; 16 \rangle$ D) $\langle 16; 32 \rangle$ E) $\langle 32; 40 \rangle$

Výsledek: B, 2 body

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 24

Souvislý rovinný obrazec se skládá z několika „domečků“ tvořených vždy obdélníkem a rovnostranným trojúhelníkem. Šířka prvního obdélníku je 50 cm, každý následující obdélník je o 2 cm užší. Poslední obdélník má šířku 16 cm. Všechny obdélníky mají délku 52 cm.

Rozměry v obrázku jsou uvedeny v cm.

24 Jaký je obvod celého obrazce?

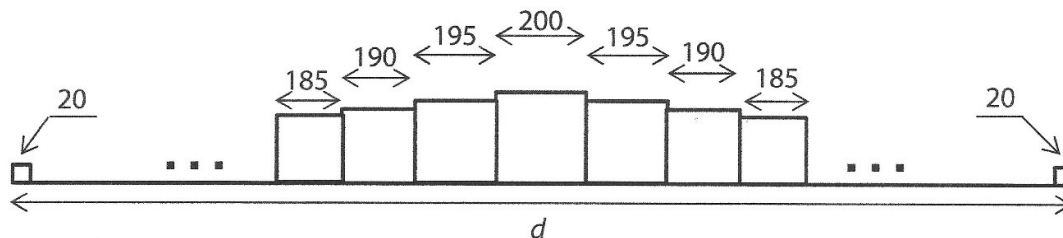
- A) 1 688 cm B) 1 735 cm C) 1 784 cm D) 1 886 cm E) jiný obvod

Výsledek: D, 2 body

Ilustrační 2015

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 18

Kocourkovská zeď je sestavena z krychlí. Uprostřed je největší krychle s hranou délky 200 cm. Vpravo i vlevo od ní se souměrně přidávají další krychle, jejichž hrany se postupně zkracují o 5 cm. Zeď má na obou koncích nejmenší krychle s hranou délky 20 cm.

Rozměry v obrázku jsou uvedeny v centimetrech.

18 Jak dlouhá je zeď?

- A) $d = 80,3$ m B) $d = 79,4$ m C) $d = 79$ m D) $d = 78,6$ m E) $d < 78,6$ m

Výsledek: B, 2 body

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 19

Úvěr s 10% roční úrokovou mírou pan Novák splatí po dvou letech jednorázovou částkou 72 600 Kč. (Jedná se o složené úrokování, tedy na konci každého roku se aktuální dlužná částka zvýší o 10 %.)

19 Kolik korun banka panu Novákovi půjčila?

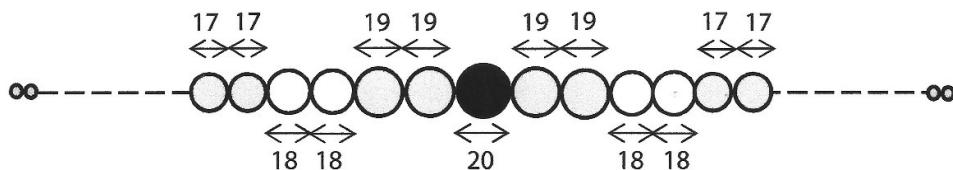
- A) 60 000 Kč B) 60 200 Kč C) 60 500 Kč D) 60 600 Kč E) jinou částku

Výsledek: A, 2 body

Podzim 2014

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 23

Na rovném drátě je navlečeno celkem 61 korálek tvaru koule. Uprostřed řady je největší korálek s průměrem 20 mm. Vedle něj jsou z každé strany dva korálky s průměrem 19 mm, potom dva korálky s průměrem 18 mm, dále dva korálky s průměrem 17 mm atd. V každé následující dvojici se průměr korálek o 1 mm zmenší. Mezi korálky nejsou žádné mezery.

Rozměry uvedené v obrázku jsou v milimetrech.

23 Jak dlouhá je řada korálek?

- A) kratší než 720 mm B) 730 mm C) 740 mm D) 750 mm E) delší než 750 mm

Výsledek: C, 2 body

24 První tři po sobě jdoucí členy posloupnosti jsou $a_1 = 36$; $a_2 = 12$; $a_3 = 4$.

Který vzorec pro n -tý člen posloupnosti je možné pro tyto členy použít?

- A) $a_n = 36 + 24^{-n}$ B) $a_n = 52 - 16n$ C) $a_n = 60 - 24n$ D) $a_n = 108 \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^n$ E) $a_n = 36 \cdot \left(\frac{1}{3}\right)^n$

Výsledek: D, 2 body

Jaro 2014**VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 19**

Kocourkovští potřebovali peníze na opravu cest. V prvním roce si půjčili 1 milion korun. Nic nesplatili, proto ve druhém roce dluh narostl na 1,5 milionu korun. Protože Kocourkovští peníze ani nadále nespláceli, dluh se v každém dalším roce zvýšil o 50 % dluhu z předchozího roku.

19 Ve kterém roce dluh poprvé překročil částku 15 milionů korun?

A) v 6. roce B) v 8. roce C) v 9. roce D) v 10. roce E) později než v 10. roce

Výsledek: B, 2 body

26 Přiřad'te k prvním dvěma členům každé z uvedených posloupností (26.1–26.3) následující člen (A–E).

26.1 Aritmetická posloupnost: $-\frac{1}{2}; \frac{1}{2}$

26.2 Aritmetická posloupnost: $\frac{1}{6}; \frac{2}{3}$

26.3 Geometrická posloupnost: $\frac{1}{6}; \frac{2}{3}$

A) $\frac{3}{2}$, B) $\frac{5}{2}$, C) $\frac{8}{3}$ D) $\frac{2}{3}$ E) $\frac{7}{6}$

Výsledek: A E C, max. 3 body

Ilustrační 2014**VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 6 - 7**

Uvažujme všechna po sobě jdoucí **lichá** čísla od 35 do 135 (včetně obou uvedených čísel).

6) Určete jejich počet

7) Určete jejich součet.

$$35 + 37 + \dots + 135 =$$

Výsledky: 51 1 bod, 4 335 1 bod

23 V geometrické posloupnosti $(a_n)_{n=1}^{\infty}$ platí: $\frac{a_2}{4} = \frac{1}{2} = \frac{4}{a_3}$.

Jaký je kvocient posloupnosti?

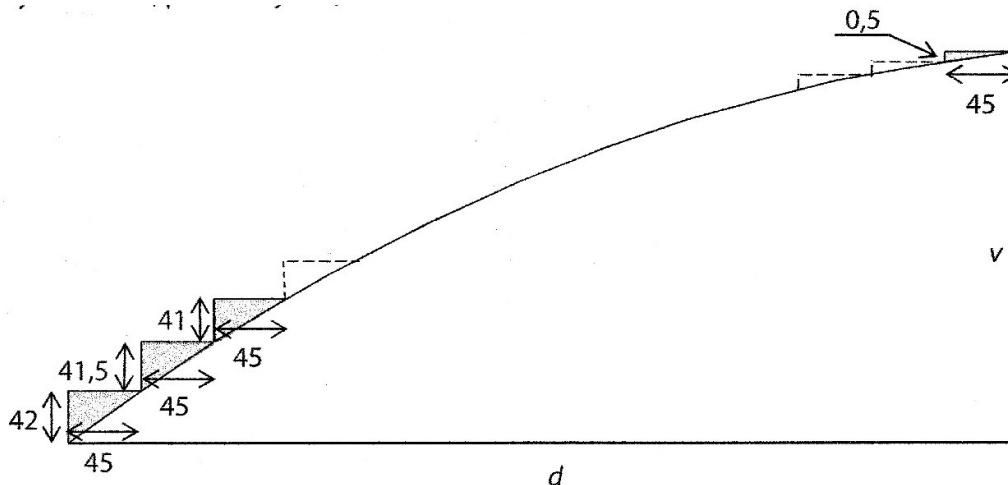
A) $\frac{1}{8}$ B) $\frac{1}{2}$ C) 2 D) 4 E) 6

Výsledek: D, 2 body

Podzim 2013

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOHÁM 6 - 7

V Kocourkově postavili schodiště na Kocouří vyhlídku. Všechny schody mají šířku 45 cm. Nejvyšší je první schod, každý následující schod je o 0,5 cm nižší. První schod má výšku 42 cm, poslední jen 0,5 cm.

Rozměry v obrázku jsou uvedeny v centimetrech.

6) Vypočtete v centimetrech, jakou vodorovnou vzdálenost d překonává schodiště na Kocouří vyhlídce.

7) Vypočtete v centimetrech výšku v celého schodiště na Kocouří vyhlídce.

Výsledky: 6 3 780 cm, 1 bod, 7 1 785 cm, 1 bod

23 Druhý a třetí člen geometrické posloupnosti je $a_2 = 12; a_3 = 18$.

Jaký je součet prvních čtyř členů této posloupnosti ($a_1 + a_2 + a_3 + a_4$)?

A) 60 B) 64 C) 65 D) 72 E) jiný součet

Výsledek: C, 2 body

Jaro 2013

10 V aritmetické posloupnosti je první člen $a_1 = 1$ a součet prvních čtyřiceti členů $s_{40} = 1600$.

Vypočtete čtyřicátý člen a_{40} této posloupnosti.

Výsledek: $a_{40} = 79$, 1 bod

11 Čtvrtým a šestým členem aritmetické posloupnosti jsou čísla $\frac{11}{3}$ a $\frac{7}{3}$.

Vypočtete pátý člen této posloupnosti.

Výsledek: $a_5 = 3$, 1 bod

24 V geometrické posloupnosti $(a_n)_{n=1}^{\infty}$ platí: $a_2 = 2$; $a_2 \cdot a_3 = 6$.

Které z následujících tvrzení je nepravdivé?

A) $a_1 = \frac{4}{3}$; B) $a_1 q = 2$; C) $a_2 q = 3$; D) $a_3 = 3$; E) $\frac{a_3}{q} = \frac{3}{4}$

Výsledek: E, 2 body

Ilustrační 2013

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 19

Pan Novák vložil jednorázově na spořicí účet 100 000 korun. Na konci prvního, druhého i třetího roku částka na účtu vzrostla o **čistý** úrok ve výši 3 % a na konci každého z následujících let o **čistý** úrok ve výši 2 %. Úrok se počítá z částky na účtu v daném roce.

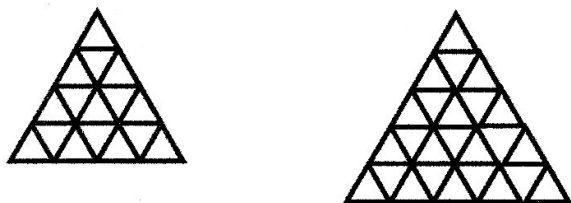
19 Kolik korun (zaokrouhлено na tisíce) přibýlo panu Novákovi na účtu během prvních 6 let spoření?

A) 13 000 Kč, B) 15 000 Kč, C) 16 000 Kč, D) 30 000 Kč, E) 35 000 Kč

Výsledek: C, 2 body

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 20

Podkladem pro okenní vitráže jsou trojúhelníkové sítě vytvořené ze shodných rovnostranných trojúhelníků. Dvě zobrazené sítě mají v nejdelší dolní řadě 7 a 9 trojúhelníků a celkem obsahují 16 a 25 trojúhelníků.

20 Kolik trojúhelníků obsahuje obdobně sestavená síť s 31 trojúhelníky v nejdelší řadě?

A) méně než 225, B) 225, C) 256, D) 289, E) více než 289

Výsledek: C, 2 body
